

Mládež – Ženy – Pohraničné Regiony

Každoročne sa konajúce zasadanie EUREGIA v Poysdorfe sa v posledných rokoch zaradilo k dôležitým stretnutiam stredoeurópskych pohraničných regiónov. Túto výmenu skúseností organizuje EUREGIO fórum, ktoré združuje dolnorakúske regionálne manažmenty a ich partnerské organizácie z Českej republiky, Slovenska a Maďarska. Každoročne meniace sa témy zasadania sa zaoberajú najrôznejšími aspektami "spolunažívania" a slúžia ako orientačná pomôcka pre formovanie budúcnosti pohraničných regiónov.

Heslom tohoročného zasadania bola téma "Mládež-ženy-pohraničné regióny". Na zasadaní išlo predovšetkým o to, aby sa spoločne využili doteraz neodhalené možnosti: ženy už síce hrajú v cezhraničnej spolupráci dôležitú úlohu, ale ich zastúpenie v rozhodovacích štruktúrach je ešte stále nedostatočné. Napriek tomu, že sa mladí ľudia veľmi živo zaoberajú o tému "rozšírenia Európskej únie", nemajú ani oni veľa možností angažovať sa v pohraničných regiónoch. Je to na zamyslenie, lebo to je aj ich budúcnosť, o ktorej sa rozhoduje. Jedno je však mladým ľuďom jasné: rozširujúca sa Európska únia znamená viac možností predovšetkým v hospodárstve, avšak využívať sa budú len vysokokvalifikované pracovné sily. Rakúske pohraničné regióny musia v oblasti vzdelávania a kvalifikovania vynaložiť maximálnu snahu, aby se neocitli na vedľajšej koľaji.

V pohraničných regiónoch sa musí umiestniť viac projektov zameraných na vzdelávanie a rozšíriť sieť školských zariadení.

Rozšírenie Európskej únie je jedna z najdôležitejších záležitostí v Európe, zdôraznila zástupkyňa

Krajinskej vlády Dolného Rakúska pri zahájení zasadania EUREGIO. Pani Prokopová, ktorá je od roku 1999 predsedkyňou Zhromaždenia európskych regiónov (VRE), zdôraznila, že regionálne špecifiká sú silnými stránkami rozmanitej a pestrej Európy. Ide o to, aby Európa bola jednotná, nie však jednotvárná. Pri pohľade na utvorenie predpokladov pre rozšírenie Európskej únie, sa nedá práca EUREGIO fóra dostatočne oceniť, povedala Liese Prokopová.

Vzhľadom na ústrednú tému zasadania "Mládež-ženy-pohraničné oblasti", prehlásila pani Prokopová, že medzinárodné stretnutia mládeže sú nevyhnutne dôležité pri budovaní atmosféry otvorenosti, tolerancie, prirodzené pospolitosti a prekonávania slabostí. V okrese Mistelbach už 44 percent mladých ľudí zastáva názor, že blízka vzdialenosť k hranici znamená výhodu. Aby tento kladný postoj nebol oslabený nepriaznivou situáciou v oblasti zamestnanosti, získal región celkom 25 miliónov Euro na financovanie záchytných sietí pre učňov a špeciálneho programu pre nezamestnaných mladých ľudí v Dolnom Rakúsku. V rámci uznesenia "Gender Mainstreaming", ktoré jednomyselne prijal dolnorakúsky krajinský snem dňa 3.10.2002, sa obzvlášť veľký prínos očakáva od projektu INTERREG "GEKO – ženy v cezhraničnej spolupráci".

Novinárka a hovorkyňa fóra pre rakúsko-český dialóg, pani Barbara Coudenhove-Kalergi, analyzovala problematické aspekty vzťahov medzi Rakúskom a Českou republikou a sústredila sa pritom na príčiny vyplývajúce z rozdielného vnímania spoločných dejín.

Bude ešte nejaký čas trvať, než dve skupiny s tak odlišným pohľadom na svoje dejiny, ako je tomu v prípade Čechov a Rakúšanov, dokážu uviesť svoju históriu na spoločného menovateľa. Preto je nutné vysoko oceniť prácu euroregiónov, v ktorých sa na obidvoch stranách angažujú ľudia, ktorí sa snažia pochopiť druhú stranu a spoločne pracujú na vytváraní nových susedských vzťahov.

Reprezentatívne obsadenej diskusie na pódiu sa zúčastnili osobnosti ako Barbara Coudenhove-Kalergi, Markus Hess (Univerzita Postupim), Alfred Kager (Referát mládeže, Krajinskej vlády Dolného Rakúska) a Ondřej Liška (Mládež pre interkultúrne porozumenie, Brno). V diskusii zástupcovia ženských združení a mládežníckych organizácií hovorili o zlepšení medzikultúrneho porozumenia, čo prispieva ku z kvalitnému spolupráce pohraničných oblastí vo vzťahu k rozšíreniu Európskej únie.

Odpoludnia prebiehali workshopy na témy "Gender mens' dreaming – Ženy v procese cezhraničnej spolupráce" a "Domasedovia a ťažné vtáky – Mládež v pohraničí". Boli predstavené najlepšie doteraz realizované projekty, okrem iného projekt prepojenia ženských organizácií a spolkov v oblasti Bodamského jazera, projekt vzdelávanie žiakov a učiteľov v Štajersku a Slovinsku "Open your eyes" alebo situačná správa o práci s mládežou v nových nemeckých spolkových krajinách susediacich s Poľskom.

V rámci workshopov sa predovšetkým hovorilo o súčasnej situácii žien a mládeže. Rozbehla sa celá rada iniciatív a projektov, východisková situácia je na obidvoch stranách hranice veľmi podobná. V minulosti sa už uskutočnili pokusy o zlepšenie situácie v pohraničí, ale to všetko je málo. Počas workshopov dostali ženy a mladí ľudia príležitosť vyjadriť svoj názor na širokém fóru. Workshopy ukázali, že sa musí pre dané skupiny ešte viac vykonať, čo je dôležitým predpokladom pre zlepšenie ich situácie.

Na záver zasadania si účastníci mohli pozrieť v kine Herrnbaumgarten film "Juh-sever-západ", v ktorom Mathias Ilg a Daniela Čermáková zachytili putovanie po regiónoch Weinviertel, Západné Slovensko a Južná Morava.

Tohoročné zasadanie EUREGIO, ktoré k téme "Mládež-ženy-pohraničné oblasti" prilákalo asi 200 účastníkov z Českej republiky, Slovenska a Rakúska, sa stalo ďalším dôležitým impulzom pre rozvoj cezhraničnej spolupráce.

Ženy sú dôležitým činiteľom v procese cezhraničnej spolupráce. Vďaka väčšej komunikačnej schopnosti sú to práve ženy, ktoré vykonávajú väčšiu časť veľmi často obtiažnej každodennej práce v pohraničných regiónoch. Akokoľvek sa už ženy podieľajú na riadení väčšiny cezhraničných projektov, v rozhodujúcich štruktúrach ešte stále vystupujú v podradenej úlohe.

Mládež sa musí v pohraničných regiónoch vyrovnávať so špecifickými problémami. V týchto prevažne vidieckych oblastiach s častokrát slabšou úrovňou infraštruktúry, s riedkou sieťou vzdelávacích zariadení a nedostatkom pracovných príležitostí je možnosť uplatnenia výrazne zťažená. Jediným východiskom je potom útek do mesta.

Mladí ľudia a ženy sa výraznou mierou podieľajú na regionálnom rozvoji. I dnes táto práca nie je viditeľná a nedostáva sa jej ani patričnej pozornosti v stratégiách rozvoja regiónov. Pritom je dôležité rešpektovať rozdielnosť potrieb, zmenu rámcových podmienok a štruktúr v prospech mládeže a žien a nutnosť ich zapojenia a spoluúčasti v rozhodovacích štruktúrach.

K téme "Mládež-ženy-pohraničné regióny" bola taktiež vyhlásená EUREGIO cena za inovácie na rok 2003. Vyhlásením tejto ceny chce EUREGIO fórum spoločne so sponzormi, ktorými sú spoločnosť Casino Austria a Kommunalkredit Austria AG, vyznamenať a podporiť obzvlášť inovatívne a vydarené cezhraničné projekty. Cena bude udelená v dvoch kategóriách: jedna je určená pre plánované projekty a druhá pro už realizované projekty. Pričom sa kladie dôraz na spoluprácu s partnermi zo susedných krajín. Cieľovou skupinou autorov a realizátorov predkladaných projektov sú zásadne obce, spolky/združenia, regionálne iniciatívy apod.

Projekty môžete do 16.5.2003 podať na všetkých Regionálnych manažmentoch Dolného Rakúska.